

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ФАКУЛТЕТ ДРАМСКИХ УМЕТНОСТИ

Уметничком и Наставно-уметничко-научном већу ФДУ

Сенату Универзитета уметности у Београду

**ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА**

Наставно-уметничко-научно веће Факултета драмских уметности у Београду именовало је Комисију за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидата Бранка Сујића, студента на студијском програму докторских уметничких студија Драмске и аудиовизуелне уметности под насловом:

Поглед у недоглед (Граница између статичне и покретне слике)

мр Миладин Чолаковић, ред. проф. Факултета драмских уметности у Београду - ментор

Владан Павић, ред. проф. Факултета драмских уметности у Београду

Иван Шијак, ред. проф. Факултета драмских уметности у Београду

др ум. Мирко Стојковић, ред. проф. Факултета драмских уметности у Београду

др ум. Миливој Павловић, ред. проф. са Факултета ликовних уметности у Београду

Биографски подаци о кандидату

Бранко Сујић је рођен 5. фебруара 1980. године у Београду. Редовни је професор на катедри Камере на Факултету драмских уметности Универзитета уметности у Београду, где предаје предмете из области фотографске слике и виртуелне стварности.

Образовање и педагошко искуство:

Бранко Сујић је академско образовање започео на смеру за наставника ликовне културе на Вишој школи ликовних и примењених уметности у Београду, где је дипломирао 2002. године. Након тога се уписује на катедру Камере на Факултету драмских уметности, коју са успехом завршава 2010. године.

У периоду од 2000. до 2007. године био је водитељ креативних радионица и програма за децу предшколског и школског узраста у Центру за културу Стари град, где је водио *Дечију уметничку школу, Анимацију за децу и Вајарски студио*. Од 2007. до 2013. године био је водитељ школе *Фотографија као средство комуникације* у Дому културе Студентски град.

Рад на Факултету драмских уметности започиње у звању асистента на Катедри камере 2010. године на предметима Фотографска и Филмска слика. Од 2014. до 2018. године, у звању доцента, почиње да предаје на предметима Фотографска слика I, II и Основе фотографске слике, као и на предмету Фотографска слика V на мастер студијама од 2015. до 2018. године. Потом, у звању ванредног професора, наставио је да предаје исте предмете на основним и мастер студијама, а поред тога је основао предмете под називом Виртуелна и проширена стварност и Виртуелна стварност, које предаје на основним и мастер студијама.

Током дугогодишњег рада био је секретар катедре Камере, заменик шефа катедре Камере, члан савета факултета и др. Такође, активан је члан Лабораторије интерактивних уметности, чији је шеф од 2021. године.

Ауторски пројекти и друге активности:

Поред примарних интересовања за визуелно изражавање у пољу филмске и фотографске слике, Сујић се током година усавршавао у области 3Д компјутерске графике, што је започео успешно завршивши курсеве у ауторизованом Autodesk центру Chiron - Maya essentials, Maya 3D modeling and Maya rendering, 2008. године.

Још током студирања почео је да гради своју каријеру на позицијама асистента камере, камера оператера и сниматеља друге екипе на филмовима високе продукције са реномираним домаћим и страним ауторима од чега би било важно издојити следеће:

Радио је као асистент камере на филму Олега Новковића *Сутра ујутру* (2006). Поред тога био је асистент камере и сниматељ друге екипе филма *Завет* (2007), редитеља Емира Кустурице. Такође, радио је као асистент камере и централ лоадер на филму *Banlieue 13 – Ultimatum* (FRA 2009). у продукцији Luk Bessona. Између осталог, треба издојити да је радио и као асистент камере и централ лоадер на филму *The Brothers Bloom* (SAD 2008), чију је режију потписао Rian Johnson, а главне улоге тумачили Adrien Brody, Rachel Wiesz, Mark Ruffalo и други. Током 2011. године радио је као камера оператер на филму *Бели лавови*.

Током 2013. године Сујић је одржао изложбу *Фотографски портрет, илузија или стварност* у Дому културе Студентски град у Београду, а током исте године, организовао је и самосталну изложбу фотографија *Акт* у Графичком колективу у Београду, самосталну изложбу фотографија под називом *Фотографије* у галерији Терра у Кикинди, као и у Салону 77 у Нишу. Године 2013. био је ко-аутор фотографија на изложби *Lost and Found* Дејане Вучићевић, приказаној у Ликовној галерији Културног центра Београд.

Током година, Сујић остварује низ пројеката као самостални аутор и у различитим тимовима. Међу тим пројектима, издваја се кратки играни филм *Последњи одлазак од куће господина П. Ђ.* из 2014. године, где је био редитељ, директор фотографије и сценариста. Такође, ширину свог образовања и вештина у области компјутерски генерисане слике и композитне слике шири и утемељује на свом дугогодишњем ауторском пројекту кратком играним филму *Озон* (продукција АФЦ, 2015.) као директор фотографије, редитељ, сценариста и композитинг супервизор.

Такође, треба споменути његову ангажованост на великом броју музичких и пропагандних спотова од којих треба издвојити музички спот *Ситна лова* за групу Партибрејкерс на којем је радио као директор фотографије, рекламну кампању за Адидас *Тубулар* где је био аутор фотографија, Рено Колеос, недељник Време, МТС, као и многе друге.

Следећа фаза уметничког развоја Бранка Сујића води ка виртуелној и проширеној стварности, као и виртуелној продукцији. 2018. био је вођа пројекта и ко-аутор hyper-reality искуства *Строгањ* у Стартит центру у Београду, ко-аутор VR пројекта *VRoom with a view* на Hackathon in the Port 2018 у Порто Монтенегру, као и ко-аутор пројекта *ФДУ у виртуелној стварности*.

Исте године Бранко Сујић је представио пројекат *Поглед у недоглед* као практични део свог докторског уметничког пројекта. Овај пројекат је први пут изложен у Југословенској кинотеци од 23. до 31. октобра 2018. године, а касније је између осталог, приказан и на Међународном Тријеналу проширених медија REKONEKЦИЈА од 18. априла до 13. маја 2019. године, чему ће касније бити речи.

Поред тога, Бранко Сујић је радио као директор фотографије на научно-образовној документарној серији *У мрежи*, редитеља Мирка Стојковића, у продукцији Share foundation, емитованој на ТВ Н1 у Србији, Босни и Херцеговини и ТВ Вијести у Црној Гори током 2017/18. године. Серија се бави важним темама као што су структура интернета, нови медији, приватност и електронски надзор, слобода изражавања на интернету и други аспекти дигиталне технологије. Сујићев рад на овој серији повезује његово широко образовање и интересовање из области дигиталног стваралаштва, наглашавајући његов значајан допринос научном и образовном дискурсу у региону.

Године 2019. био је ко-аутор VR пројекта *Mermaid's Tale - Virtual Reality Experience* Марте Јовановић, који је изложен у Еугстер галерији. Исте године, радио је као motion capture artist на пројекту *Outlast III Trailer* за AAA видео игру у продукцији BunkerVFX. Године 2021. био је аутор имерзивног перформанса *Црни шум* у КПГТ-у представљајући своју изложбу стереоскопских фотографија у виртуелном простору. Исте године потписао је као директор фотографије кратки филм у виртуелној стварности под називом *Српско културно наслеђе Косова и Метохије*, приказан у Народном позоришту у Београду у децембару 2021. године. Године 2022. био је вођа пројекта и супервизор виртуелне слике за искуство у виртуелној стварности *АФИ Змај*.

Такође, као директор фотографије учествује на креирању интерактивне видео инсталације *Alterations* у V2_Lab галерији и Theater-Rotterdam Schouwburg у Ротердаму.

У сарадњи са Crater студиом, радио је на пројекту *Virtual Studio for Mixed-Reality Content*, који је подржан од стране Innovation Fund Matching Grants програма (EU co-founded). Пројекти *2142 trailer*, *NFT COMIC BOOK* и *The Harvest - The Battle for The Essence*, у продукцији BunkerVFX студија, где је радио као директор фотографије, такође су део његовог значајног доприноса у области виртуелне продукције.

Бранко Сујић је кроз свој уметнички рад и пројекте освојио и бројне награде које потврђују његов допринос у области филма и виртуелне реалности.

Још као студент, Сујић је добио награду *Владета Лукић* за најбољег студента филмске и телевизијске камере на Факултету драмских уметности у Београду 2004. године. Његов филм *Озон* добио је награду за најбољи средњи метар на SciFi FF фестивалу у Парамати, Аустралија 2015. године, као и награду за најбољу фотографију на BFF фестивалу у Ванкуверу, Канада 2016. године. Исте године, филм *Озон* освојио је награду за најбољи филм на FSFF фестивалу у Београду, Србија. Поред успеха у филму, Сујић је био признат и у области виртуелне реалности, освојивши награду за најбоље VR искуство за пројекат *Строгоањ* на првом светском hyper-reality хакатону у Стартит центру у Београду 2018. године, као и награду за најбоље VR решење за пројекат *VRoom with a view* на Hackathon in the Port 2018 у Порто Монтенегру. Ове награде сведоче о његовој изузетној креативности, техничком умећу у иновативним уметничким и технолошким пројектима.

Основне поставке докторског уметничког пројекта:

Докторски уметнички пројекат Бранка Сујића, под називом Поглед у недоглед – (Граница између статичне и покретне слике), представља иновативан подухват високе уметничке вредности. Овај пројекат је уникатан на пољу дигиталне уметности и виртуелне стварности, а поред тога приказује сложеност дизајна и реализације галеријског простора како у реалном тако и у виртуелном окружењу. Сујић вешто уводи гледаоца у виртуелни простор, неприметно бришући границу између реалности и фикције.

Рад је подељен на три основна елемента: просторну инсталацију, виртуелну галерију и изложене радове. Сваки од ових делова представља комплексну уметничку целину. Просторна инсталација и дизајн виртуелне галерије су важни и јединствени уметнички изрази сами по себи, које је Сујић вешто дизајнерски осмислио како би оформио јединствен портал у виртуелно искуство. Ово дело није само дигитално, већ је прожето мноштвом ликовних дисциплина, повезујући традиционалне уметности као што су скулптура, фотографија, сценографија са видео инсталацијом, дигиталном уметношћу и виртуелном стварношћу. Корени овог приступа се лако препознају у широком опусу ликовног и сценског, односно драмског образовања аутора.

Инсталација у простору је оивичена црним дрвеним рамом 3x3 метра. Аутор у експликацији објашњава како је конструисао рам за волуметријске фотографије трансформишући класичан дводимензионални рам за уоквиравање слика, фотографија и осталих дводимензионалних ликовних дисциплина у тродимензионални, волуметријски рам за своје просторне фотографије које је поставио у виртуелној галерији. Тиме је изнедрио специфичан иновативан приступ какав се очекује од пројеката овог нивоа докторских уметничких студија. Аутор затим поставља у центар споменутог волуметријског рама инсталацију која је приказ морга. Морг је конструисан тако да изгледа као волуметријске фотографије које су пригазане у виртуелној галерији овог пројекта, и тиме вешто повезује физички и виртуелни садржај чинећи физичку инсталацију саставним делом оних које су приказане и у виртуелном.

Када се уђе у инсталацију гледалац ставља ВР хедсет на главу и тиме започиње други део овог искуства. Наизглед приказ је исти јер је аутор са исте позиције на којој гледалац седи оформио 360 стереоскопску фотографију и тиме учинио да је прелаз из реалног у виртуелни простор скоро неприметан.

После повлачења споменуте 360 стереоскопске сфере гледалац бива транслиран у импозантно велику виртуелну галерију у којој у четири различите сале има прилику да посматра низ ауторових остварења у техникама волуметријске фотографије, стереоскопске и 360 стереоскопске фотографије.

Пројекат је изузетан по свом специфичном уметничком изразу који се фокусира на веома реалистично бележење људи и простора. Коришћењем технике волуметријске фотографије, стереоскопске и 360 стереоскопске фотографије, Сујић успева да пренесе веродостојност детаља, дубине простора и пластичност предмета, тако да слике изгледају готово као стварност трансформсана у специфичан уметнички израз.

Поред тога, рад се бави специфичним начином презентације просторних фотографија и 360 стереоскопских фотографија. Трансформишући рам слике, он конструише волуметријски рам и сферично стакло као нови начин за приказивање просторних слика и тиме ствара интересантан простор за истраживање трансформације класичне дводимензионалне у тродимензионалну уметност.

Комбинујући ликовну и сценску уметност у реалном и виртуелном простору, Сујић ствара нове форме уметничког израза. Овакав приступ не само да брише границе између различитих медија већ и преиспитује традиционалне концепте уметности, доводећи их у нови контекст дигиталне ере.

Рад је први пут изложен у Југословенској кинотеци од 23. до 31. октобра 2018. године, а касније је приказан и на Међународном Тријеналу проширених медија REKONEKCIJA (УЛУС) од 18. априла до 13. маја 2019. године.

Оцена остварених резултата:

У писаном делу свог уметничког истраживања, аутор је детаљно представио настанак и развој идеје, као и процес реализације практичног рада, укључујући и техничке и технолошке аспекте његовог стварања. Осим наведених аспеката који се баве инсталацијом и галеријским простором, као и визуелном естетиком, тема рада се фокусира на концепте живота и смрти. Сујић истражује атмосфере различитих животних ситуација које се ближе крају или упућују на њега, константно указујући на то питање кроз сам назив пројекта „Поглед у недоглед“. Тиме је поред иновативних технолошких аспеката овог пројекта, као и ликовно формалистичких, односно естетских квалитета, задовољена, и то на високом креативном нивоу, и значењска компонента овог дела.

Тек у писаном делу рада, аутор кроз дубоку анализу личних интересовања у пољу технолошких иновација и истраживања кореспонденције уметничког стваралаштва, као и детаљном анализом утицаја животних фактора, упућује на одговоре како је настало ово комплексно и значајно дело. Он детаљно разлаже уметнички процес тако да читалац стиче увид у ширу слику стварања једног сложеног уметничког дела као што је „Поглед у недоглед – граница између статичне и покретне слике“, чиме је захваћена и ауторефлексивна анализа која је суштински и неизоставни део процеса докторских уметничких студија.

Ово дело и писани део рада представљају значајно истраживање самим тим што се налазе на граници мноштва различитих дисциплина. Са једне стране статичне и покретне слике, које кандидат подробно истражује, а са друге фотографије, скулптуре и сценских уметности, указујући да се често иновација и уметничка вредност налазе управо на међама и у синергији различитих уметничких дисциплина. Тиме аутор показује да влада мноштвом различитих ликовних дисциплина али и да продубљује поље оних које су неистражене, чинећи простор истраживања фотографске слике и њених деривата ширим и богатијим за будуће истраживаче и уметнике.

Излагање у Југословенској кинотеци, као једном од најзначајнијих културних институција у региону, омогућило је широј јавности да се упозна са делом.

Приказивање на овако престижној локацији и у дугом временском периоду пружило је многим посетиоцима прилику да доживе уметнички рад из прве руке, доприносећи његовој видљивости и утицају. Учествовање на Међународном Тријеналу проширених

медија REKONEKCIJA додатно је нагласило значај и иновативност рада, омогућавајући му да буде препознат и у међународним уметничким круговима.

Критички осврт референата:

Поглед у недоглед (Граница између статичне и покретне слике) је иновативно уметничко дело које садржи високу уметничку вредност како у свом изразу тако и у садржају.

На првом месту је иновативно јер трансформише класичну фотографску уметност из домена дводимензионалне у тродимензионалну, подупирући ову тврдњу експериментом у којем трансформише класичан дводимензионални оквир у волуметријски. Поред тога, оно успешно комбинује традиционалне и савремене уметничке дисциплине, стварајући специфичан доживљај који брише границу између реалног и виртуелног искуства.

Такође, важно је нагласити да је уочен висок степен детаљног истраживања како у пољу технолошких иновација у уметности и медијима, тако и у трагању за снажном идејом која у својој суштини носи вечна и универзална питања.

Поред тога, изузетно је важан уметнички допринос који рад носи на домаћој сцени у пољу визуелних инсталација, јер уводи нове стандарде и иновације у поменућу област, чиме обогаћује културно-уметничку сцену и инспирише друге ствараоце. Такође, важан је допринос и на међународној сцени проширених медија јер проширује видљивост растуће српске сцене, али и популарише овај облик новог уметничког израза.

Закључак комисије

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта ”Поглед у недоглед (Граница између статичне и покретне слике)” кандидата Бранка Сујића сматра да је овај рад уметнички веома вредан, изузетно иновативан, узбудљив, технички комплексан а истовремено значењски дубок. Реализован је уз сигурност и ауторитет који произилази

из одличног ауторовог познавања области виртуелне стварности. Уметничка вредност, која је у првом плану не само због осећања које изазива једно искрено и вишеслојно промишљање феномена живота и смрти, већ и због вештине и суптилности којим се ове велике теме представљају публици, базирана је на вишегодишњем, а нећемо погрешити ни ако кажемо вишедеценијском ауторовом уметничком и научном истраживању визуелних уметности. Овакав труд и, изнад свега, резултат тог труда који неспорно представља изузетно значајан допринос у области савремених драмских и аудиовизуелних уметности, извесно ће инспирисати и мотивисати и друге уметнике у овој области да се одваже на уметничке подухвате који ће бити искрени и, надамо се, успешни колико и "Поглед у недоглед" аутора Бранка Сујића.

Због свега наведеног комисија са великим задовољством једногласно препоручује Уметничком већу, Наставно-уметничко-научном већу Факултета драмских уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да усвоје позитиван извештај и одобре даљу процедуру и одбрану пројекта.

мр Миладин Чолаковић, ред. проф. - ментор

Владан Павић, ред. проф.

Иван Шијак, ред. проф.

др ум. Мирко Стојковић, ред. проф.

др ум. Миливој Павловић, ред проф. ФЛУ